

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Az igazoló-bizottság ülése.

Beograd, márc. 10.
Az igazoló-bizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta meg első ülését Srksity Milán dr. elnöklete alatt. Az ülésen a szerbiai választói kerületek mandátumainak igazolását kezdtek meg. A munka azonban nagyon lassan halad, mert lapzártakor még csak a beográdi kerülettel készültek el, holott a bregalnici, koszovói, kruseváci, nisi kerületek mandátumainak igazolása is mára volt kitűzve. Az ülés első szónoka Jovánovic (földm.), aki a beográdi kerület mandátumaival kapcsolatban kijelenti, hogy annyi visszaélés volt,

hogy meg kellene semmisíteni az összes mandátumokat.
Timotievity kijelenti, hogy a választás szovjet szisztema szerint történt. Szerinte az összes tisztviselőket, akik a választást irányították, bíróság elé kellene állítani.
Pecity hasonló értelemben beszél. Koszity és Szimonovity cáfoli igyekezzenek az ellenzék vádjait. Majd Radonity kijelenti, hogy minden ellenzéki párt a vereség után elmondja ezeket a kifogásokat.
A vitát Trumbics Ante dr. beszéde fejezte be, aki az ellenzék vádjait ismertette részletesen.
Az ülés még tart.

Tizenegy ellenzéki mandátumot semmisítenek meg.

Beograd, márc. 10.
Délelőtt tíz órakor minisztertanács volt, amely lapzártakor még tart. A minisztertanács egyedüli tárgya a Radics-mandátumok ügye.

A szerb-román vasuti közlekedés megjavítása.

Beograd, márc. 10.
Vlaskalin Milorád, a BBB osztály helyettes főnöke, ma este Temesvárra utazik.
Vlaskalin utja összeköttetésben van azokkal a fontos közlekedés-

ügyi tárgyalásokkal, amelyek most vannak folyamatban az SHS és Románia között és amelyeknek célja a két állam közlekedésének megjavítása.

Leirer Lőrinc előtt kihirdették a vizsgálati fogságot.

Budapest, márc. 10.
A vizsgálóbíró ma délelőtt hirdette ki Leirer Lőrinc ellen a vizsgálati fogságot. Határozatának indokolásában kifejti, hogy a rendőrségen felmerült gyanuokok rendkívül terhelőek a gyanúsítottra, akiről bebizonyosodott, hogy leányát szerelmi ajánlatokkal üldözte és többször hozzá akart köitözködni, amit Leirer Amália ellenkezése megghiúsított. Valószínű, hogy Leirer a gyilkosság estéjén is szerelmével ostromolta, ajánlatát azonban elutasította az áldozat, akit az apja ekkor felhevülésében meggyilkolhatott. Megállapítást nyert — mondja a határozat indokolása — hogy Leirer december 22-ikén délután öt órakor

leányánál tartózkodott, az ugyanazon napi „Pester Lloyd“ már felbontatlanul hevert az előszobában és így kétségtelen, hogy a lap kihordásakor előfizetője már halott volt.

Az Asztalon felállított poharak, valamint az elvitt ékszerek csak azt a célt szolgálták, hogy félrevezessék a rendőri nyomozást. Ugyanezt célozta az elküldött karácsonyfa is, melynek az eljuttatása iránt nem is érdeklődött.

A nyomós gyanuokok alapján a vizsgálóbíró szándékos emberölés és lopás címén kihirdette Leirer előtt a vizsgálati fogságot. A határozat ellen a letartóztatott védője felfolyamodást jelentett be.

Merényletkísérlet a párisi szovjet követ ellen.

Páris, márc. 10.
A párisi reggeli lapok jelentik, hogy Krasszin párisi szovjet nagykövet ellen újabb merényletkísérlet történt. Az este felkereste a követéséget egy volt orosz tiszt, aki emigrációban él Párisban és közölte az egyik tisztviselővel, hogy Krasszinnal óhajt beszélni. A gyanusan viselkedő orosz nem engedték be a nagykövethöz, hanem jövelele célja felől kezdték faggatni. Hosszas vallatás

után bevallotta, hogy Krasszin ellen merényletet akart elkövetni. A követéség az orosz átadta a rendőrségnek, ahol átkutatták zsebeit, fegyvert azonban nem találtak nála. Rövidesen megállapították, hogy az illető Szergejev Tódor volt kozák tiszt, jelenleg egy papírgyár tulajdonosa. Mivel az orvosok súlyos idegbajot konstataáltak a fogolynál, beszállították a rabkórházba.

A francia álláspont a népszövetségi tanács programja ügyében.

Páris, márc. 10.
A „Havas“ ügynökség ma délelőtt szenzációs jelentést adott ki, amelyben ismerteti a népszövetségi tanács programjára vonatkozólag a francia hivatalos álláspontot. Eszerint Franciaország azt óhajtja, hogy a genfi jegyzőkönyv ismeretes ügye továbbra is napirenden maradjon és hogy júliusig letárgyalja a tanács. A danzigi kérdésben a francia kormány a békeszerződés alapján áll. Franciaország örömmel üdvözli Németország belépését a Népszövetségbe. Németországnak azonban nem szabad különleges elbánást követelni a maga számára.

Elkésztett elnökjelölés.

A „Torontál“ tudósítójának távirata

Berlin, márc. 10.
A „Lokalanzeiger“ az elnökjelölésekről is és megállapítja, hogy dr. Simons birodalmi törvényszéki elnök kandidálása későn történt meg és így a jobboldali pártok bizottsága már nem is foglalkozott a személyével. A lap szerint a Simonshoz fűzött kombinációk valószínűleg el-esnek.

Rövid hírek.

(Déli telefonjelentés.)

London. Az alsóház bevezette a nyári időbeosztást, amely áprilistól október végéig tart.

Newyork. Coolidge beválasztották a háborús adósságok bizottságába Hughes helyére.

Konstantinápoly. A katonai hatóságok elrendelték a 23—26 éves konstantinápolyi hadkötelesek behívását.

Kairó. Az arheológusok egy hat ezer esztendősi sirt fedeztek fel, amelyben Seno Feru, a negyedik egyiptomi dinasztia első uralkodója nyugszik.

A magyar ellenzéki blokk megmarad passzivitása mellett.

Budapesti tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, márc. 10.
Az ellenzéki blokk hétfőn folytatja tanácskozásait és a következő kommunikét adta ki ezekről:
A demokrats ellenzéki blokk kimondja, hogy Bethlen miniszterelnök politikájával szemben minden kemoly ellenzéki működés céltalan és meddő. Többszörösen ismételt, nyilvános felhívásaink dacára Bethlen nem volt hajlandó a parlamenti béke ügyének érdekében velünk tárgyalni a választójogi javaslat alapcivéről.

A passzivitás teljes fenntartása mellett megengedi az ellenzék, hogy két tagja, dr. Vázsonyi Vilmos és Sziágyi Lajos dr. az ellenzéki pártoknak felajánlott két tagsági helyet a választójogi bizottságban elfoglalhassák a közvélemény kellő felvilágosítása céljából.

TÖZSDE

Március 10.

Beograd. (Zárlat.) Berlin 14-86. Bécs 9878. Budapest 9861. London 296-85. Genf 1188. Milánó 2541. Newyork 62-20. Páris 318-75. Prága 185-75. Szófia 45-28.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 123-75. Budapest 72. Newyork 519 és ötnyolcaé. Milánó 2522-50. Prága 1545. Wien 7330. Varsó 99-50. Kzófia 380. Bukarest 255. Beograd 835. London 2477. Páris 2665.

Budapest. A gabonatözsde a búzát 537-el, a rozst 430-al, a tengert 220-al, a zabot 420-al jegyezték.

Wien. A gabonatözsde nagy üzlettelenség. Kötés alig volt. Az árak változatlanok.

Kerületenkint igazolják a képviselők megbízólevelét.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 10.

Az ellenzék és a kormánypartok közötti harc szintere most a parlamentből az igazoló-bizottságba terelődött át.

Az első ülésen, amelyet tegnap tartottak meg, amint azt a Torontál már közölte, éles összetűzésre került a sor az ellenzék és a kormányzópártok között, mert az ellenzék az ülés elején kezdte már feszegetni a letartóztatott Radies-párti képviselők ügyét. Az igazoló-bizottság többsége azonban kormánypárti lévén, energikusan visszautasította az ellenzék támadását.

A radikálisok ezen határozott magatartása arra enged következtetni, hogy a kormány minden áron azon van, hogy megsemmisítse az ellenzék mindáttnak egy részét, főleg azokat, amelyek képviselői jelenleg le vannak tartóztatva.

Az igazoló-bizottság ma délelőtt folytatja a munkáját. Dr. Srksity, az igazoló-bizottság elnöke, a kormány tagjaival konferált az igazoló-bizottság további működéséről és arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a bizottság a képviselők megbízólevelét kerületenkint vizsgálja át.

Az igazoló-bizottság csak délelőttönként fog ülést tartani és az ülés végéig közölni fogják a tagokkal, hogy másnap mely kerületek kerülnek igazolásra.

A mai ülésen a beogradi, bregalnicei, valjevoi, koszovói, kragujeváci, kruseváci, moravai és nisi kerületek mandátumait vizsgálják felül.

Radikális körökben azt hiszik, hogy a bregalnicei kerületben megfélemlítések várhatóak és valószínűleg mindkét demokráta mandátumot meg fogják semmisíteni. A legnagyobb érdeklődés azonban mégis csak a horvátok mandátumainak sorsa felé irányul.

Az igazoló-bizottság munkáját e hét végéig kell, hogy fejezze.

A minisztertanács ülése.

A kormány tegnap délután minisztertanács ülést tartott, amelyen a verifikációs bizottság ténykedésével kapcsolatos kérdések felett határozott az ülés kilenc órákor ért véget, amikor is Srksity Milán, az igazoló-bizottság elnöke, felkereste Patsity Nikola miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

A kormány tagjai a minisztertanács ülésének befejeztével újságírók előtt kijelentették, hogy ez alkalommal az igazoló-bizottság működése során felmerülhető vitás kérdések felett döntöttek.

Ami a Radies-párti mandátumokat illeti, a kormány ez ügybeni álláspontja még ismeretlen. Beavatottak szerint, a mandátumokat mindenestre megsemmisítik, erre nézve azonban még nem hozott végleges határozatot a kormány.

A minisztertanácsban a pénzügyminiszter beszámolt a jóvátételi kvóta felosztásáról amely az idén két és fél millió aranymárkát tesz ki. Az összeget az egyes minisztériumok beruházási célokra kapják, a legtöbb azonban a közlekedésügyi minisztériumnak jut. Fél millió aranymárkát szavaztak meg a háboru

megkárosultjainak anyagi kártalanítására.

Szakupstina elé kerül Thurn Taxis birtok ügye.

Napok óta részletesen foglalkozik a beogradi sajtó Thurn Taxis osztrák herceg szlavóniai birtokával, amelyet, a lapok közlése szerint, a mostani igazságügyi miniszter feloldott a zár alól.

A kormány egyik tagja a hírrel kapcsolatosan kijelentette, hogy a sajtóhajsza az igazságügyi miniszter személye ellen irányul, akinek pedig ez ügyben semmiféle szerepe nincs.

A szekvesztum kérdésében különben is a nemzetgyűlés fog határozni.

Az ellenzéki blokk bizottsági ülése.

Az ellenzéki blokk végrehajtó-bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen megvitatta az igazoló-bizottság munkájával kapcsolatos kérdéseket.

A blokk körében úgy találják, hogy a kormánynak az ideiglenes házelnök megválasztása után le kellett volna mondania, miután a választások körüli misszióját befejezte és további maradásának csak az a célja, hogy bizonyos irányban nyomást gyakoroljon az igazoló-bizottságra.

A német képviselők állampolgárokban támogatják a kormányt.

Tegnap fejezte be üléseit a német párt végrehajtó-bizottsága, amely Krafft István dr. elnöke alatt vasárnap ült össze. A tárgyalások során megbeszéltek a választásokkal teremtődött új politikai helyzetet. A pártvezetők elhatározták, hogy a választások alatt a német polgárok ellen kifejtett terror miatt nemcsak parlamenti uton fognak tiltakozni, hanem külön még bünvádi feljelentést tesznek mindazon tisztviselők ellen, akik törvényellenesen megakadályozták a német pártot agitációjában és a német polgárokat polgári jogaik gyakorlásában. A feljelentések megtételére már megtették az előkészületeket, a szükséges anyagot azonban tovább gyűjtik, amelyet aztán átadnak a bíróságnak.

Elhatározta még a pártvezetőség, hogy állampolgárokban mindenkor támogatja a kormányt és minden olyan intézkedését, amely az ország jelenlegi helyzetének megerősítését célozza, támogatásban részesíti, egyidejűleg azonban küzdeni fog a nemzeti kisebbségek jogainak biztosításáért.

Riport

a régi Beeskerekről.

1895 márc. 10.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

1905 márc. 10.

A nagybeeskereki szerb egyházi dalárda a szerb tanítók tamburakarának közreműködésével táncdal egybekötött hangversenyt rendez. A műsor tíz számból áll.

Az Egyesült-Államok — a bevándorlás ellen.

Jegyzéket fektetnek fel az idegenekről.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

Az Egyesült-Államok, melyeknek meglehetősen terhes a sok bevándorlás, most újabb törvénnyel védekeznek az idegenek beözönlése ellen. Nemrégiben lépett csak életbe az új letelepedési törvény, amely bizonyos kvótához számhoz kötötte a bevándorlást és szigorúan előírta, hogy melyik államból hányan utazhatnak be az országba, ez azonban, mint a gyakorlat megmutatta, nem biztosítja az idegenek beözönlése elleni akció eredményességét és újabb törvényre van szükség, hogy elriasszák az Uniótól a honkeresőket.

Mint a zágrebi kivándorlási ügyosztály velünk közli, rövidesen a Ház elé kerül a kormány most készülő törvényjavaslata, amely az idegenek fokozottabb ellenőrzését írja elő. A törvényjavaslat szerint,

összeírják a külföldiek, illetve az újonnan letelepedett idegenek és egyidejűleg megállapítják minden egyes személyről, hogy legális uton jutott-e be az Egyesült-Államokba, vagy pedig család révén, a szükséges engedélyek nélkül csempészte be magát az Unió területére. Akiknél meggyőződnek arról, hogy a szükséges engedélyek nélkül költöztek be az Egyesült-Államokba, azokról külön jegyzéket fektetnek fel, amelyet a rendőrségnek adnak át. A jegyzékben szereplő személyeket a rendőrség állandó felügyelet alatt tartja, szükség esetén pedig tartózkodási helyet jelöl ki számukra, amelyet nem szabad elhagyniok. A törvény szigorú rendelkezése azokra is vonatkozik, akik a háboru előtti években vándoroltak ki az Egyesült-Államokba.

Meg kell válaszolni a kamarai beadványokat.

Közvetlenül a kamarának küldik el a kamarai üléseket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

A belügyminisztérium utján a kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben felhívja a hatóságokat a kamarákkal való hathatós együttműködésre. A rendeletet a bányászati kereskedelmi és iparkamara kérelmére boesájtották ki, amely a kereskedelemügyi minisztériumnál panaszt emelt egyes hatósági közegek ellen, hogy nem válaszolnak a kamarák beadványaira, előterjesztéseire, vagy ha igen, azt csak nagy késéssel teszik, amivel megnehezítik az intézmény eredményes munkálkodását.

A belügyminiszteri utasítás ma érkezett meg Beeskerekre, ahonnan továbbították az összes városi és községi vezetőségeknek. Egyidejűleg megkapta a rendeletet Bácsmegeye is, amely ilyen értelemben szintén további utasításokat adott az alája rendelt hatóságoknak.

A rendelet felhívja a községi és városi közigazgatási hatóságokat, hogy a kamarák beadványaira, javaslataira a legrövidebb időn belül adja meg a választ. A kamara memorandumairól, átiratairól hozott határozatokat, vagy folyamodványai elintézését tartalmazó döntéseket lehetőleg azonnal küldjék el az illetékes kamaráknak, mégpedig közvetlen uton, egyenesen a kamarának, hogy a szóbanforgó ügy, mely az ország kereskedelmére, gyáriparára vagy kisiparára talán rendkívüli fontossággal bír, késedelmet ne szenvedjen.

Ugyancsak tegnap még egy rendelet érkezett Beeskerekre a belügyminisztériumból, amely a kamarai ülések beszolgáltatásáról foglalkozik és erre nézve ad határozott utasításokat. Az I., III. és IV. osztályú kereseti adó után ugyanis, mint ismeretes, százalék szerint kamarai ülést kell fizetnek az adózók, mely a kamarák fenntartására szolgál. Az ülést a többi adóval

egyidejűleg hajtják be és azt a befizetés arányában leszállítják a községek és a városok az illetékes pénzügyigazgatóságoknak. A munkával amennyi is tulterhelt pénzügyi hivatalokban természetesen hónapokig tart, amíg az anyagot feldolgozzák és a kamarákat megillető összegeket kifizetik. A beeskereki kamarának például így módon több mint négyszázezer dinár kintlévősége van és mégis csak a legnagyobb tekarékosság árán fedezheti kiadásait — mert az illetékek elkésve futnak be.

A rendelet most arra utasítja, igen helyesen, a községi vezetőségeket, hogy a kamarai ülést ne a pénzügyigazgatóságok utján küldjék el a kamaráknak, hanem közvetlenül, amivel egyrészt mentesítik a pénzügyigazgatóságot sok felesleges munkától, másrészt pedig hamarabb hozzájutnak a kamarák az őt megillető összegekhez.

A radikális-párt új kerületi vezetősége.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

A radikális-párt vasárnap tartotta felsőbányai kerületi konferenciáját Beogradban, amelyen a járási vezetőségek két-két taggal képviseltették magukat. A beeskereki szervezet részéről Beslity Nikola, Popov Dusan és Ankity Bozsicár vett részt az értekezleten, akik ma jöttek meg Beogradból.

A konferencián a képviselők nem jelenhettek meg, mert annak ideje alatt parlamenti ülés volt, amelytől nem maradhattak távol. A napirend fő tárgya új kerületi vezetőség választása volt, melyet egyhangulag ejtettek meg.

Elnök Nincsiy Momesilo külügyminiszter, felsőbányai képviselő, alelnök Beslity Nikola, Budisin Joco és Kosity Szlavko, titkár pedig Mihajlovity Szvetislav és Rajity Toso lett.

A vezetőség megválasztásán kívül még más pártügyek szerepeltek a napirenden, melyeken kívül még szervezkedési kérdésekben határoz-

HIREK

— márc. 10.

Jegyzői változások. A belügyminisztérium Bodnar Rudolf beloblatói jegyzőt felmentette és helyébe Ivkovity Koszta volt községi jegyzőt nevezte ki. Hasonlóképpen felmentette állását Puja Száva sztriacskai jegyzőt és a megyéhez árvaszéki ülnöknek nevezte ki. Helyére sztriacskai jegyzőnek Jorgovity Tihamér nemacskielemiri jegyző került. A Nemacskielemiren megüresedett jegyzői állást Krzsanovity Jevremmel töltötte be. Banatszoboticára és Szrpszkielemirre új képviselőtestületet neveztek ki.

Az Eskütt-ügy főtárgyalása. A budapesti királyi tábla tanácsa az Eskütt-pör fellebbezési főtárgyalását június 8-ikára tűzte ki.

Műkedvelői előadás. A beeskerek-i famunkások műkedvelő gárdája, amely nagy sikerrel adta elő a múlt hétfőn Géczy István Sárty-ház című énekes népszimfóját, közki-vánatra megismétli előadását március 14-én és 15-én a városi színházban. A darab énekszámait a katonazenekar kíséri. Jegyek a Dojkovity és Petrovaeski-cégnél kaphatók.

A gőzgépezetők és fűtők vizsgája. A gőzgépezetők és fűtők legközelebbi vizsgája március 28-án lesz. A vizsgát megelőzőleg tanfolyamot tartanak, amelynek elvégzése minden jelentkező részére kötelező. A tanfolyam egy hétes lesz és március 23-ikán kezdődik, mely hatánapig minden vizsgázónak jelentkezni kell. A kurzuson a vizsgálobizottság tagjai az előadók. A vizsga letételéhez szükséges kérvényhez keresztlevelet, erkölcsi bizonyítványt és a praxist igazoló bizonyítványt kell mellékelni, mely utóbbit a gőzkazántulajdonos állítja ki és a községi hatóság láttamozza.

Eltűnt napszám. Gyémánt István 50 éves III. külkerületben lakó napszám 3-ikán este fél 8 órakor eltávozott lakásáról és azóta nyoma vesztett. A rendőrség megindította utána a nyomozást.

Mécs László ünneplése. Budapestről jelentik. A Royal-szálló nagyteremben tegnap este társasvacsora keretében lelkes ünneplésben részesítették Mécs Lászlót, a csehszlovákiai (volt felvidéki) magyar költőpapot, aki a magyar költészetnek most egyik legnagyobb erőssége. A vacsorán jelen volt Szentiványi János felvidéki képviselő, Herczeg Ferenc, Schöplin Aladár, Falu Tamás és a magyar sajtó számos reprezentatív tagja. A társasvacsora alatt Mécs László több költeményét olvasta el, amelyekkel általános elismerést vívott ki. A ritka tehetségű költőpap németországi és felvidéki turnéja után rövidesen Erdélybe megy körutrá, ahonnan a nyár folyamán meglátogatja a Vajdaság magyar lakta városait is.

Országos vásárok. Debeljácsán 20., 21. és 22-én, Szrpszkaernján 20., 21. és 22-én, Szentán 22. és 23-án országos vásár lesz.

Elveszett fülbevaló. A Wehner (volt Klementics) féle mézárósütleből a kishídon keresztül a Szokolozski keljen lévő Mesznik házig vezető uton elveszett egy holdalaku briliáns fülbevaló. A becsületes megtaláló kéretik, hogy azt jutalom ellenében adja le a rendőrségen, vagy dr. Nedelykovity megyei árvaszéki elnöknel.

Kikinda ipara — számokban.

— A „Torontál” tudósítójától. —
Beeskerek, márc. 10.

A kikindai ipartestület most adta ki évi jelentését az 1924. évben kifejtett működéséről, amelyet megküldött a beeskerek-i kereskedelmi és iparkamarának is. A jelentés magában foglalja a múlt év júniusában Beeskereken tartott ipartestületi konferencia lefolyását; készült jegyzőkönyvet és a határozati javaslatokat, nemkülönben a beográdi iparszövetség ülésén hozott rezolúciókat, valamint a vrsaci ipartestületi konferencia döntéseit. A jelentés megemlékezik a bánsági kamara reorganizációjáról is és örömet fejez ki afélett, hogy a fontos intézmény autonóm ipari szekciót kapott. Megelégedését tolmácsolja az iparosság, a kamara azon fáradozásáért, amellyel az iparosok köcsőne és az iparbank megalapításának kiszorgalmazása terén az iparosság érdekében harcol.

A mindenképpen érdekes munka részletesen ismerteti a kikindai ipar helyzetét. A múlt évben az első foku iparhatóság huszonkét iparigazolványt adott ki, amelyekből nyolcat törölt. Az iparosok száma 719. Segéd-

bejelentés 242, kijelentés 217 történt, míg tanonebejelentés 281 és kijelentés 12 volt. A 719 örről kikindai iparos szakma szerint a következőképpen oszlik meg:

Cukorkaárus 10, kádár 6, borbély 43, betoniparos 1, lakatos 26, kéményseprő 2, ács 7, elektrotechnikus 7, kőműves 12, aranyműves 2, fogtechnikus 2, hangszerkészítő 1, paplankészítő 1, szücs 4, szürszabó 4, kőfaragó 2, mérlegkészítő 2, kocsigyártó 2, kávé és koresmáros 25, hentes 29, kovács 39, tímár 11, bogár 26, kosárfonó 5, könyvkötő 2, nőiszabó 21, férfiszabó 71, kazánkovács 1, bőrdöntő 1, mészáros 33, mechanikus 2, szobafestő 19, késes 1, cipész 73, bocsáros 12, köszörüs 1, papucses 10, pék 27, kályhakészítő 2, cukrász 4, fűrészelítő 1, órács 5, szijgyártó 12, nyerges 8, szitakészítő 2, üveges 6, asztalos 35, faesztergályos 6, vasesztergályos 1, kárpitos 4, köteles 4, cimpfestő 5, fényképész 5, béltisztító 1, eserepes 3, harisnyakötő 3, kefekötő 4, fésűs 1, eszmadia 37, kalapos 5, építész 2, nyomda 2, nőikalapkészítő 4, malmos 3 és szövött- és kötöttáru készítő 4.

A jelentés kiemeli, hogy az iparosok helyzete az elmúlt évben a magas adók, pénzkrisis és az üzletlenség folytán nem volt kielégítő.

Vidám rovat

Egy kedves, fiatal párisi költő egy este a beesületrend szalagjával jelent meg a törzkávéházban Nozsa körülverték a barátok, bámulták a piros szalagot és gratuláltak a költőnek.

— Ez nagyszerű — mondta egy jó barát — s te nem is mondtad nekünk, hogy megkaptad.

— Csak ma kaptam, — szerénykedett a költő.

— Ma? A kultuszminisztériumtól?

— Nem. A rendőrségtől.

Általános csodálkozás. A költő megmagyarázza:

— Három hónappal ezelőtt az utcán találtam ezt a piros szalagot. Bevittem a rendőrségre, de miután az előírt három hónap alatt a tulajdonos nem jelentkezett a talált tárgyért, a rendőrség a törvény értelmében nekem adta, a beesületes megtalálónak.

A házasságközvetítő nagy hévvel mondja:

— Egy nagyszerű lányt tudok magának, Braun ur.

— Aber, menjen, a mai lányokkal.

— Téved, Braun ur, ez nem mai lány, ez jó negyvenes.

A kis szende tizenhat éves így szól a mamájához.

— Mamám, én betettem az újságba egy apróhirdetést, hogy kedves uriember ismeretséget keresem.

— Na és jelentkezett valaki?

— Igen. A papa.

* A „Purim”-béli előkészületek teljesen befejeződtek. A részletes bálbeosztást a közeli napokban becsájtja ki a rendezőség, miért is jóelőre kéretik a t. közönség, hogy a rendezőség által kiadott kérelmet méltányolni szíveskedjék, annál is inkább, mivel előreláthatólag rekordszámú látogató lesz és a rendet csak úgy lehet majd fenntartani, ha a rendezőség kérelmének eleget tesznek.

Miért nem házasodnak a férfiak?

Igen tisztelt Szerkesztőség! Én is szeretnék írni valamit a „Miért nem házasodnak a férfiak?” című problémáról, amely különben olyan megoldatlan probléma, mint maga az élet... Olvastam az egyes hozzászólásokat és látom, hogy mennyire különbözők a nézetek a házasságkötelek feltételeiről.

Véleményem szerint nem az a legsúlyosabb és ugyszólván az egyedüli, igazi ok, hogy a férfiak 95 százaléka bizonytalan jövője miatt riad vissza a házasságtól. Először is, mert ez nem vonatkozhat az összes házassulandó fiatalemberekre, mert van közöttük sok olyan, akinek meg van a biztos jövője. Másodszor pedig a „bizonytalan állású” kategóriájába tartozó fiatalemberek jövője sem olyan sötét és bizonytalan, mint amilyenre a „Torontál” f. hó 5-iki cikkirója festi — mert ha akarnának, megtudnának küzdeni a bizonytalan jövővel és az anyagiakkal is, csak tudni kellene alkalmazkodni.

Szerintem a házasság ma bár nagyon nehéz, de nem lehetetlen, mert egy szerényebb igényű hivatalnoknak, akinek a fizetése 2500—3000 dinár — egy szerényebb háztartást fenn tud tartani. Ma az igényeket redukálni kell, amennyire csak lehet, — máskülönben csak a gazdagok köthetnének házasságot — mert ha ketten szeretik egymást, akkor az egy-két szobás egyszerűen berendezett lakásban is megtalálják mindent, amit a jövőtől várnak. A nagy lakás, a sok toillette, a pazar berendezés, az ma luxus. Kezdetben elégedjenek meg azzal, ha egy szoba-konyha lakást kapnak, amit bebutorozhatnak. Hiszen vannak magas állású emberek, akik több tagu családjukkal két-szobás lakásban tengődnek és mégis megvannak. A feleségnek sem kell rögtön az első esztendőben szilszkin bunda... Kettesben, ha mindketten redukálják az igényeiket, elélegelhetnek szerényen 2500—3000 dinárból is, mert vannak családok, kik 3000 dinárból több gyermekkel tiszteségesen megélik, sőt még szórakozásra is spórolhatnak néha-néha, mert a mai társadalmi és nevelési rendszer mellett egy kulturált embernek szüksége van szórakozásra. Persze a színházban nem kell a földszint első sorban, vagy a páholyban ülni, huzodjanak meg a második, harmadik helyen és ne nézzék folyton azt, hogy az első helyen ki ül.

Azt hiszem még annyira talán nem romlott a világ, hogy kiölte volna teljesen az emberekből a hitet, a reménységet. A hit vigaszt kell hogy adjon és aki keresi a hitet, reménységet, az nem is csalódik.

Nekem szent hitem, hogy a házasság, csak tiszta és ideális szerelmén épülhet fel és ha mindkét fél csak ezt viszi a házasságba úgy boldogok lesznek. Ha szerelmük, a bizalmuk, az egymás iránt való hitük és tiszteletük erős és megingathatatlan, úgy le tudnak mondani, a hiu fényűzésről, a gazdagságról és pompáról.

Bocsásson meg igen tisztelt Szerkesztő ur, amiért soraimmal alkalmatlankodtam és maradtam

teljes tisztelettel
Acél Ilona.

Nem a nő az oka, hogy oly kevés házasságot kötnek, hanem a férfiak. Mi köze a bubifrizurának a házassághoz? Hisz azelőtt is csak fésülődtek. Mi köze a táncnak a házassághoz? A lakáskérdés sem lehet

A Leirer-ügy. A Torontál holnapi számában közöljük budapesti munkatársunk kimerítő és érdekesítő riportját a meggyilkolt Leirer Amália esodálatos életregényéről és beeskerek-i vonatkozásairól.

Adomány. Szekeres örmester az özv. Lauka Gusztávné részére beküldött 300 dinárt a r. k. árvaháznak adományozta.

* **Halsontnélküli fűzők, haskötők, melltartók teljes gummifűzők, orvosi rendelésre haskötők készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Velikibeeskereken, Vilson-tér, új Benó-ház. Vidéki megrendelések beküldött méret szerint.**

Dr. Pesic Áron

orvosi laboratóriuma

(Velikibeeskerek, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkopi vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacilluskokra). **Gyomortartalom.** **Vizelet.** **Bélsár.** **Hugy- és ivarszervek** **valadéka** (tripper, syphilis). **Vér** (vérszegénység, malária) stb.

Japán védekezik a bolsevizmus ellen.

Tokió, márc. 10.

Az alsóházban javaslatot fogadtak el, hogy az alkotmány, kormányforma és magántulajdon megváltoztatására törekvő titkos társulatok tagjai büntetendők. Japán a bolsevizmus ellen védekezik, amely meglehetősen tért hódított már az országban.

A parlament előtt a törvényjavaslat tárgyalása idején ezekre menő munkásság tüntetett, akik közül harmincat letartóztattak.

akadály. Minden mama szívesen átengedi fele lakását, csak vigyék a lányát!

Megmondom én, ha majd a férfiak nem manikürözik a körmüket, hanem komolyan a fizikai munkához fognak, akkor meg lesz oldva a probléma.

Dolgozni urak és nem egész nap a kávéházban, cukrászdában és a maniküröző asztal előtt ülni

Scheinbergerné K. Irén.

Jug. Bogdanova u 1763 számu.

ház nagy kerttel

és Balkanszka utca 1618. számu

ház azonnal eladó.

Mindkét házba a vevő beköltözhet.

Bővebbet ugyanott 495

Magánjártó öntvényeket

olcsón szállítunk.

Neukomm Bálint Fiai géppajár, Vrsac.

Telefon 54. 207 Telefon 54.

ELADÓ

100 hl 11¹/₂ mal. asztali és
100 hl 14 mal. 1924 évi

RIZLING

özv. Heim Lászlóné
szőlőtulajdonosnál, Mokrin. 496

Eladó szabad kézből 1 ház,

amely áll 3 padlózott szoba, előszoba,
egy téli- és nyárikonyha, éléskamra,
nagy disznóól, 6 öl hosszú kotárkából
a Car Dusanova utcában.

Bővebbet Mladen Kacsaricsnál — 493

Vegyén 463

angol nyelvleckéket.

Kombinált Nowrok—Berlitz rendszer.

Petrogradszka (Melencezi) utca 22. sz.

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A wieni mintavásáron

vett áruait a legelőnyösebben hozathatja le, külön ez alkalomból szervezett

gyors-gyűjtővagonjainkban

amelyek a mintavásár kezdetétől a Wien—Velikibecskerek—Vrsac—
Pancsevo—Velikakikinda és környékbeli reláció gyűjtőtorgalmat fogják
lebonyolítani a rendes kartellarak mellett

Vámolás a helybeli I. oszt. vámhivatalban.

M. de Brousse & Cie Wien, IV., Favoritenstr. 7

Velikibecskerek, Hotel Szrpszka Kruna 1/2. 456

Állandóan raktáron van és kívánságára házhoz szállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:	Pásztortüz 15—	Hamburger Ill. Zeit. 4—
<i>Vreme</i> 1—	<i>Aller képes családi lapja</i> 10—	<i>Jugend</i> 20—
<i>Politika</i> 1—		<i>Die Kunst</i> 50—
<i>Zabavnik</i> 2—	Francia nyelven: 2—	<i>Wild und Hund</i> 15—
<i>Illustrovani List</i> 3:50	<i>Le Temps</i> 4—	<i>Deutsche Jägerzeitung</i> 10—
<i>Obzor</i> 1:50	<i>Le Petit Parisien</i> 4—	<i>Westermanns Monatshefte</i> 50—
<i>Veselo Novine</i> 1—	<i>Le Matin</i> 4—	<i>Wiener Bilder</i> 6—
<i>Dom i Svijet</i> 7:50	<i>Le Journal</i> 4—	<i>Das Intrassante Blatt</i> 6—
<i>Koprive</i> 3—	<i>Journal des Debats</i> 4—	
<i>Zagrebački Sportski List</i> 3—	<i>L'Humanité</i> 4—	Olasz nyelven:
<i>Comoedia</i> 4—	<i>Le Sourir</i> 12—	<i>Corriere della Sera</i> 4—
<i>Sport</i> 4—	<i>Journal Amusant</i> 10—	<i>Il Piccolo</i> 4—
	<i>La Vie Parisienne</i> 12:50	
	<i>Illustration</i> 25—	Divatlapok:
	<i>Paris Plaisir</i> 20—	<i>Die Schöne Wienerin</i> 12—
Magyar nyelven:	Angol nyelven:	<i>Record</i> 12—
<i>Torontál</i> 1—	<i>Daily Mail</i> 4—	<i>Toute la Mode</i> 40—
<i>Bácsmezei Napló</i> 1:50		<i>Wäsche- und Handarbeitzeitung</i> 10—
(V. 3—)	Német nyelven:	<i>L'Elegante</i> 25—
<i>Délibácska</i> 1:50	<i>Zagreber Tagblatt</i> 2—	<i>Die Dame</i> 30—
<i>Világ</i> 5—	<i>Elegante Welt</i> 25—	<i>Blatt der Hausfrau</i> 8—
(V. 6—)	<i>Neue Freie Presse</i> 5—	<i>Wiener Mode</i> 15—
<i>Esti Kurir</i> 4—	(V. 7—)	<i>Chiffon</i> 25—
(V. 5—)	<i>Neues Wiener Journal</i> 5—	<i>Grande Mode</i> 45—
<i>Pesti Tözsde</i> 10—	(V. 7—)	<i>Juno</i> 55—
<i>Tözsdei Hírlap</i> 3—	<i>Neue Zeit</i> 1—	<i>Star</i> 50—
<i>Aradi Közlöny</i> 2—	<i>Temesvarer Volksblatt</i> 2—	<i>Modenwelt</i> 15—
(V. 3—)	<i>Reigen</i> 30—	<i>La Vraie Mode</i> 16—
<i>Autó</i> 18—	<i>Sport im Bild</i> 25—	<i>La Coupe Exquise</i> 50—
<i>Egyenlőség</i> 8—	<i>Die Börse</i> 10—	<i>Praktische Berlinerin</i> 12—
<i>A Szellem</i> 15—	<i>Fliegende Blätter</i> 6—	<i>Paris Mode</i> 30—
<i>Borszem Jankó</i> 8—	<i>Ost und Süd</i> 4—	<i>Paris Elegant</i> 40—
<i>Színházi Élet</i> 15—	<i>Moderne Welt</i> 20—	
<i>Tolnai Világlapja</i> 15—	<i>Das Illustrierte Blatt</i> 6—	Időszaki füzetek:
<i>Futibusz</i> 6—	<i>Die Fackel</i> 30—	<i>Nick Carter</i> 5—
<i>Nemzeti Sport</i> 3—	<i>Lustige Blätter</i> 12—	<i>Buffalo Bill</i> 5—
<i>Sport hírlap</i> 4—	<i>Meggenlorfer</i> 6—	<i>Indiánus történetek</i> 4—
<i>Jugoszláv Sportélet</i> 3—	<i>Die Woche</i> 14—	<i>Ullstein: Die span-nenden Bücher</i> 10—
<i>Caviár</i> 6—	<i>Jungeselle</i> 25—	<i>Ullstein: Romane</i> 20—
<i>Ma Este</i> 15—	<i>Fussball</i> 10—	<i>Kronenbücher</i> 16—
<i>En Ujságom</i> 6—	<i>Der Kicker</i> 8—	
<i>Magyar Lányok</i> 8—	<i>Berliner Ill. Zeitung</i> 7—	
<i>Uj idők (kettős füzet)</i> 20—		
<i>Az Ojság</i> 5—		

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)

Ezeket kívül kívánságra bármely napilap és folyóirat nálunk eredeti áron kapható.

„Orient“

hírlapterjesztő vállalat V. Becskerek, Aleksandrova u. 5.
Hirdetéseket felvesszünk eredeti kiadóhivatali áron a világ bármely lapja részére. 1458

Kovini Bank Részvénytársaság.

Meghívó a Kovini Bank Rt. 1925. évi március hó 25 én XX. rendes közgyűlésére.
d. e. 10 órakor az intézet helyiségeiben megtartandó

Napirend:

1. Két részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadás előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Az alapszabályok 7, 13., 15., 40., 44. és 50. §§. megváltoztatása.

Kovin, 1925 március 5-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 19 §-ából: Szavazatra jogosult részvényesek, ha a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által részt akarnak venni, nyolc nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt, kötelesek részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel együtt a társaság kovini pénztáránál (vagy az Első horvát takarékpénztár főknjánál Beogradon) vagy az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben e célra megjelölt más helyen elismervény ellenében letétbe helyezni.

Tartozik.

MÉRLEGSZÁMLA 1924. ÉVI DECEMBER HÓ 31 ÉN

Követel

VAGYON:	Dinár	Dinár	TEHER:	Dinár	Dinár
Pénztár:			Részvénytőke, 150.000 drb Din 30 n. é. részvény		4500000
készpénz	489182	12	Tartalékalap:		
gírókövetelés a Nemzeti Banknál	207488	61	rendes tartalék	2731440	
követelés a postatakarékpénztárnál	2609	15	értékcsökkenési tartalék	88920	2820360
valuták és szelvények	20579	92	Betétek:		
Követelések bankoknál			takarékbetétek	3088968	88
Váltók			folyószámla betétek	1648126	39
Lombardkölcsonök			Engedményezett jelzálogkölcsonök:		
Jelzálogkölcsonök	151483	75	jelzálogkölcsonök	36649	28
Törlesztéses kölcsonök	657	59	törlesztéses kölcsonök	1043	18
Értékpapírok			Visszleszámított váltók		
Ingtatlanok			Különféle hitelezők		
Fedezett könyvkövetelések			Fel nem vett osztalék		
Konzorciális részesedések			Atmeneti tételek és kamatok		
Leltár			Tiszta nyereség	996902	61
Atmeneti tételek és kamatok			Mult évi áthozat	118833	85
					1115736
					45
		17448209			32

A könyvelésért: Würz Ferenc s. k.

AZ IGAZGATÓSÁG:

- Dr. Knežević Koszta s. k. Engler s. k. Behr Rezső s. k. Berić s. k. Jenota s. k.
Kovačević Ante s. k. Paull s. k. Sauerland s. k. Stojković s. k.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

- Miladinov Joffa s. k. Graf Jakob s. k. Müller Bela s. k. Janell József s. k. Stefanović Proka s. k.

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

Kiadja Pleits Fer. Pál.